



JURIDISCHE BESCHERMING VAN GEWASSEN

HOE ZIT DAT

Je ziet soms bij namen zo'n ©, een ® of een ™ verschijnen. Zonder enige voorkennis kun je wel bedenken dat het iets met merkrecht te maken heeft, maar hoe het precies zit, weet lang niet iedereen. In een wereld waar commerciële belangen en juridische regelgeving elkaar kruisen, kan verwarring ontstaan. Tijd voor de nodige opheldering.

Deel 1 uit de serie over merkenrecht & zo.

Tekst: Monique Ooms

In de bollensector is kwekersrecht niet meer weg te denken. Het streven naar het juridisch beschermen van producten is de laatste jaren alleen maar sterker geworden. Tegelijkertijd is ook de verwarring gegroeid. Wie weet precies het onderscheid tussen ©, ® en ™. Wanneer vraag je octrooi aan en hoe zinvol is dat? Deze en andere vragen komen aan bod in de serie merkenrecht & zo.

Er zijn nogal wat aanduidingen in omloop om aan te geven dat een product, een beeld, een idee of een uitvinding beschermd is tegen piraten en kopieerlustigen. Wat betekenen die aanduidingen en hoeveel zijn ze waard? In hoeverre bieden ze daadwerkelijk bescherming en waartegen dan precies. Dit is nou typisch zo'n aspect in het bollenvak waarbij we over veel zaken de klok hebben horen luiden, maar geen idee hebben waar de klepel hangt. In deel 1 van de nieuwe serie merkenrecht & zo doen we een poging om alle vormen van juridische bescherming die van toepassing zijn op de bollensector in kaart te brengen.



MERKENRECHT

Om te voorkomen dat een andere partij onder dezelfde merknaam een product op de markt gaat brengen, kunt u uw merknaam laten deponeren. Voorwaarde is wel dat het merk voldoende onderscheidend is van andere merken. Nike heeft niet alleen zijn naam, maar ook de 'swoosh' – het beeldmerk – laten deponeren. Als ondernemer in de Benelux kunt u voor het deponeren van uw merk terecht bij het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom (BBIE). Is uw merk opgenomen in dit register, dan kunt u optreden tegen misbruik door derden. U kunt wel derden toestemming geven om met uw merk te werken, dan geeft u hiervoor licenties uit, zie het kader over licenties. Een merk wordt gedeponeerd voor een periode van tien jaar, de kosten bedragen 240 euro. Als u het merk wilt blijven gebruiken, moet u de registratie verlengen en opnieuw betalen. Om het recht op het merk te kunnen behouden, moet u het actief gebruiken.

® EN ™

Deze ® staat voor 'registered' en wordt gebruikt om aan te geven dat een merk is geregistreerd. In Amerika wordt ™ wat staat voor Trade Mark, gebruikt voor merken die niet geregistreerd zijn en wordt vaak gebruikt voor merken die wel gebruikt worden, maar nog niet zijn gedeponeerd in het merkenregister. Dat een merk is geregistreerd, betekent niet dat het product is beschermd tegen piraten en copy cats. Op basis van deze registratie kunt u dus niks tegen deze dieven ondernemen. © of ™ geven de herkomst van het product aan.

KWEKERSRECHT

Per jaar komen in Nederland honderden nieuwe plantenrassen op de markt. Kwekersrecht kent het intellectueel eigendomsrecht toe aan de ontwikkelaar en/of ontdekker van een nieuw ras. Als eenmaal kwekersrecht is verleend, mogen anderen het ras niet telen. Wel mogen derden het nieuwe ras gebruiken om er op hun beurt weer nieuwe kruisingen mee te maken. Daarvoor hebben zij geen toestemming nodig van de kwekersrechtshouder. Kwekersrecht kan worden aangevraagd voor de meeste landen.

PBR EN PVR

Specifiek voor planten kennen we kwekersrecht: PBR (Plant Breeder Right) of PVR (Plant Variety Right), dat rechten verleent in een bepaald gebied. Let op: bij verlening van kwekersrecht in Nederland geldt de bescherming alleen in Nederland en niet daarbuiten. Als veredelaar moet u er dus goed over nadenken in welke landen u een gewas wilt laten beschermen. Vaak wordt gekozen voor de landen waar het gewas wordt geteeld en gebroeid.

©

Dit teken gaat over copyright/auteursrecht en betreft de bescherming van 'letterkunde, wetenschap of kunst'. Hierbij is geen registratie nodig, het recht ontstaat zodra er iets geschreven of gefotografeerd is. Als wij bijvoorbeeld een artikel publiceren in BloembollenVisie, mag een derde partij dat niet zomaar overnemen. Datzelfde geldt voor het gebruik van foto's. Zo houdt de maker altijd zeggenschap over wat er met zijn intellectueel eigendom gebeurt. Derden mogen de foto's, teksten en pdf's van – bijvoorbeeld BloembollenVisie – wel gebruiken als zij daar toestemming voor hebben gekregen en de bron erbij vermelden. Dat gebeurt overigens regelmatig. Belangrijk is ook om altijd een disclaimer op te nemen: 'Niets uit deze uitgave mag worden gepubliceerd zonder toestemming van...'

OCTROOIRECHT

Octrooirecht wordt aangevraagd voor de bescherming van een nieuwe vinding. Het helpt om eventuele concurrenten voor te blijven bij de ontwikkeling van nieuwe introducties. In de sierteelt kan het dan gaan om de bescherming van genetische informatie, of een methodiek van in vitro vermeerdering. Het octrooi wordt exclusief toegekend aan de uitvinder/aanvrager van het octrooi en daarmee is het voor anderen verboden om de vinding na te maken of te gebruiken. Octrooirecht wordt verleend door bijvoorbeeld het Europees Octrooibureau en geldt maximaal twintig jaar. Kanttekening hierbij is: een derde partij hoeft slechts een onderdeel aan de vinding te veranderen om vervolgens zijn eigen octrooi op de vinding te kunnen aanvragen.

LICENTIE

De houder van kwekersrecht kan aan andere telers licenties uitgeven om, onder bepaalde voorwaarden (bijvoorbeeld een maximum aantal hectares) met zijn rassen te werken. Licentie is in feite een contractvorm waarbinnen aanbieder en afnemer afspraken maken met elkaar en de betaling regelen.